

Ljubljana nekoč (srednji vek), Ljubljana danes

Področje: zgodovina

Raziskovalna naloga

Avtorja: Nikola Nikolić, Žiga Filipič

8. razred

Mentor: Tomaž Jurca

Leto izdelave: 2024

Šola: Osnovna šola Bežigrad

Kazalo:

1. Povzetek	str. 1
2. Uvod-hipoteze	str. 2
3. Teoretični del	str.3
- Srednjeveška Ljubljana	str. 3
- Ljubljana danes	str. 6
4. Eksperimentalni in/ali empirični del	str. 10
5. Razprava in zaključek	str. 10
6. Priloge (slikovno gradivo)	str. 12
7. Seznam uporabljene literature/virov	str. 13

1. Povzetek

Mesto Ljubljana (takrat imenovano »Laybach«/ »Luwigana«) se je od srednjega veka do sedaj zelo razvilo in napredovalo po gospodarski strani in tudi kot mesto samo po sebi. Srednjeveška Ljubljana je bila zelo majhna, ne toliko napredna, z malo prebivalci. Življenje prebivalcev se je takrat zelo razlikovalo (oblačila, prehrana, promet,...) od današnjega življenja, saj je danes Ljubljana postala pravo središčno mesto, ki za prebivalce omogoča veliko. Danes je v okviru naše države znana po svoji velikosti (površini) in številčnem prebivalstvu. Ljubljano zaznamuje grajska utrdba/grad, ki je bila zelo pomembna skozi zgodovino, in je še do danes obdržala svojo vlogo. Na gradu je danes muzej. Reka Ljubljanica je bila od nekdaj zelo pomembna za rečni promet in obrt. Danes lahko vidimo na njej samo čolne/barke, ki so namenjeni za kratko turistično atrakcijo in kakšnega plavalca v poletnem času. Danes je Ljubljana postala moderno mesto, ki ga zaznamuje turizem. Znana je evropsko in tudi svetovno. V Evropi in v svetu velja, da je Ljubljana »zeleno mesto« (proglašeno leta 2021).

Ključne besede:

Ljubljana, Grajska utrdba/grad, Ljubljanica, turizem, srednji vek

1. Abstract

The city of Ljubljana (then called "Laybach"/"Luwigana") has very developed and advanced economically and as a city in itself from the Middle Ages until now. Medieval Ljubljana was very small, not so advanced with few inhabitants. The life of the inhabitants at that time was very different (clothing, food, transport,...) from today's life, because today Ljubljana has become a big city that offers a lot to the inhabitants. Today, it is known for its size (area) and large population. Ljubljana is famous for its castle fort, which was very important for that time and has survived to this day (except that today it is a museum). At that time, the Ljubljanica was very important for river traffic and crafts. Today, we can only see boats/barges on it, which are for a short tourist attraction and maybe for some swimmers in the summer time. Today, Ljubljana has become a modern city characterized by tourism. It is known throughout Europe and the world. In the Europe and the world is known, that Ljubljana is »the green city« (declared in 2021).

Key words:

Ljubljana, castle fort/castle, Ljubljanica, tourism, Middle Ages

Zahvala

Zahvaljujeva se najinemu razredniku in mentorju, ki nama je dal podporo in nama pomagal pri raziskovalni nalogi. Zahvaljujeva se tudi najinemu učitelju zgodovine, ki nama je pomagal in naju usmeril z podatki.

2. Uvod

Hipoteze:

1. Srednjeveška Ljubljana je bila manjša po obsegu in pomenu od Ljubljane danes.
2. Danes ljudje več potujejo v/skozi Ljubljano kot v srednjem veku.
3. Ljubljana je bila že v srednjem veku najpomembnejše mesto na območju današnje Slovenije (uprava, gospodarstvo, promet, turizem, kulinarika)
4. Vloga Ljubljanice se je od srednjega veka do danes spremenila.

Pri tej raziskovalni nalogi poskušava raziskati, kakšno je bilo življenje v Ljubljani v srednjem veku in danes. Izmed vseh slovenskih mest sva se za Ljubljano odločila, ker se nama zdi najbolj zanimiva, je glavno mesto države Republike Slovenije in v njej živiva še sama. Preden sva začela graditi to nalogo smo s šolo obiskali muzej v katerem, so nam predstavili Ljubljano v srednjem veku in tam sva dobila inspiracijo za najino nalogo. Ker pa se nama je zdelo srednjeveško obdobje v Ljubljani zanimivo, sva si raziskovalno delo zamislila kot primerjavo tega obdobja z današnjim časom. Seveda bi si želela oditi v srednjeveško Ljubljano, a to ni možno zato sva se odločila, da bova potovala skozi pisne vire in literaturo. Mislila sva, da bi to področje obdelala in raziskala skozi geografsko področje, a se nama je zdelo, da je bolje in bolj zanimivo če narediva to na zgodovinskem področju. S podporo najinega razrednega učitelja in učitelja zgodovine sva se odločila narediti to nalogo. Cilj nama je bil dobiti odgovor na najina raziskovalna vprašanja in potrditi oziroma odvreči najine hipoteze.

3. Teoretični del

3.1 Srednjeveška Ljubljana

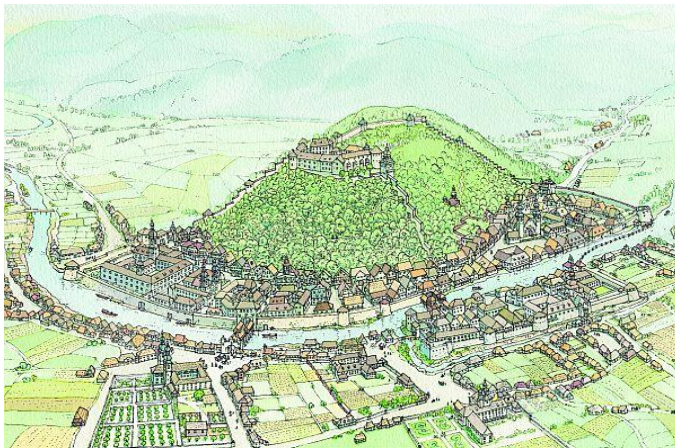
Ljubljanski prostor v Karnioli in franskovski državi

Po propadu rimske Emone je bilo mesto bolj podobno kupu razvalin in je imelo malo število prebivalcev. To se v pisnih virih za čas okoli leta 700 zadnjič omenja v popačeni obliki Atamine (ad Aemonam, pri Emoni). Njene posamezne dele so naši predniki pozneje preimenovali. Razvaljeno naselbino so imenovali Gradbišče, območje ob še dobro ohranjenem obzidju Mirje (mir, murus, zid), prostor ob pomembnem steku cest, kje se je širilo veliko pokopališče pa Ajdovščina, kraj, ki pripada poganom (Ajdom). Nekdanjo Emono so ljudje tako opustili, da se je pozabilo še njeno ime in pozneje ni prešlo v ime srednjeveškega mesta, kot se je to zgodilo pri Celju in Ptuj. V dveh stoletjih po naselitvi sta se v vzhodnoalpskem prostoru oblikovali dve slovanski plemeni Karantanci in Karniolci, vsako s svojo plemensko kneževino. Obe kneževini sta se za tem vključili v frankovsko državo, vendar sta sprva še obdržali lastno notranjo ureditev. Devetega stoletja, pa so jim ti domačega plemenskega kneza zamenjali s frankovskim grofom. Po letu 900 je frankovska ureditev propadla zaradi navalov Madžarov na slovenskih tleh in je sledilo približno petdeset let plenilnih pohodov Madžarov proti Italiji čez slovensko ozemlje.

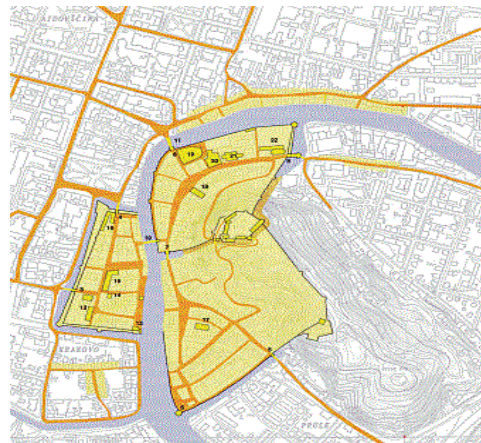
Lega Ljubljane v srednjem veku (lega, kako je nastala)

Srednjeveška Ljubljana je nastajala neposredno pod grajskim gričem. Mesto je okvirno na severu je segalo do reke Save, na zahodu, vzhodu in jugu je obsegalo nižinske dele kotline do prvih vzpetin – torej ozemlje, ki ga vidimo z ljubljanskega gradu. Postopno zasipanje struge reke Ljubljanice je v obdobju po propadu rimske Emone ustvarilo pogoje za razvoj srednjeveške naselbine pod grajskim gričem. Šele na prelomu tisočletja so se ustvarile ugodne razmere za razvoj srednjeveške Ljubljane. Njen nastanek je zgodba o uspehu: nedavno odkriti ostanki lesenega krožnika postavljajo njene zametke v začetek 11. stoletja, dobrih sto let kasneje pa je srednjeveško mesto »Laybach« (l.1144) oziroma »Luwigana« (l.1144) že prvič omenjeno v pisnih virih. Tako rekoč čez noč, v dobrih sto letih, se je Ljubljana iz male lesene naselbine pod Grajskim gričem razširila še na levi breg reke in postala pravo srednjeveško mesto z mogočnim obzidjem, ki se je v začetku 15. stoletja uspešno zoperstavilo Turkom. Sredi 15. stoletja Ljubljana postane sedež dežele Kranjske pod Habsburžani. Leta 1461 se formira ljubljanska škofija in cerkev sv. Nikolaja je postala stolnica.. Število prebivalcev naraste na okoli 5000. O pomembnosti mesta govori tudi dejstvo, da je imela Ljubljana svojo lastno kovnico denarja. V tem obdobju je mesto Ljubljana prevzelo primat mestoma Kranj in Kamnik ter s tem postalo najpomembnejše mesto dežele Kranjske

1 . Ljubljana v srednjem veku

2. Širitev mesta Ljubljane

Prebivalstvo

Po propadu Emone se je veliko prebivalstva preselilo v okoliške hribe – refugije. Kljub tem nemirnim časih življenje v Ljubljanski kotlini ni popolnoma zamrlo. Intenzivnejša poselitev v tem kraju je bila vezana na razmere v sosednjih deželah. Tudi po propadu rimske Emone je prišlo do preloma v razvoju in življenja na tem prostoru. Za širše območje Ljubljane kaže, da je bilo v zgodnjem srednjem veku poseljeno v oblikah, značilnih za staroslovansko družbo. Na Ljubljanskem območjih so se naseljevali v zavetnih legah, kjer so bili zmožni preživeti z živinorejo in prostim poljedelstvom. Za ožji del Ljubljane velja, da so sledovi zgodnje srednjeveške poselitve skromni. Po potresu leta 1511 so mesto obnovili v renesančnem slogu in ga na novo obzidali. V 16. stoletju je imela Ljubljana približno 5.000 prebivalcev.

Obrt

Ljubljanica je bila takrat zelo plitva in s položajem bregov tekla okoli 30 metrov bližje grajskemu griču kot danes. Površine ob reki so pritegnili zlasti obrt, ki je temeljila na tekoči vodi. Obrtniki posameznih strok so se povezovali v cehe, poklicna združenja s strogimi pravili. Ti so podrobno urejali pravljenje obrti, določali način proizvodnje, kakovost izdelkov, njihovo ceno, število pomočnikov in vajencev in dolžino delovnega dneva. Določeno obrt so lahko opravljali le člani cehov. Njihova pravila in pravice so bile po navadi zapisane v listinah, ki so jih hranili v cehovskih skrinjicah. Meščanski delovni dan se je začel med 4. in 6. uro zjutraj, končal pa se je med 7. in 9. uro zvečer, glede na letni čas. Mesto ga je določalo z jutranjim in večernim zvonjenjem. A to ni bilo povsod. Ljudje so se naseljevali tam kje so imeli dobre pogoje za prosto poljedelstvo in gojenje živinoreje, to je zato, ker se je veliko ljudi ukvarjalo tudi z kmetijstvom.

Meščani so živeli od obrti in trgovine, omejili pa so delovanje podeželskih obrtnikov na oddaljenosti dobrih sedmih kilometrov okrog svojega mesta. Meščani različnih mest so tekmovali tudi med seboj in skušali doseči posebne pravice vsak

za svoje mesto. Sprva je vsak obrtnik naredil obrtni izdelek od začetka do konca, pozneje pa so se obrtniki usposobili le za posamezno fazo izdelave. Delo je še vedno potekalo ročno. Kadar so vse faze obrtnega dela združene pod isto streho, je bila to manufaktura. Ta je bila po organizaciji dela predhodnica tovarne, ki pa že pozna proizvodnjo s stroji. Ti so skušali svojim članom zagotoviti pravico, da smejo samo oni opravljati določeno obrt. Imeli so svoja pravila, ki so določala učno dobo in šolanje mladih obrtnikov.

Prometne povezave (reka, ceste, načini prevoza)

Vozni promet se začne pogosteje ponavljati v poznem srednjem veku. V pisnih virih se zelo malokrat omenja. Kjer se omenja, gre pa večinoma za transport tovara, kajti v osebnem prometu se je ves srednji vek potovalo peš in pri višjih slojih večinoma z jezdnimi živalmi (kočije). Zaradi plovnosti Ljubljanice je lahko potek prometa potekal tudi po reki. Po Ljubljani so tudi prevažali tovor. Transport z vozovi je bil verjetno kljub slabim cestam stalno prisoten v večjih ravninskih predelih.

Trgovina

Po propadu zahodnega rimskega imperija je zamrla tudi trgovina. Trgovina je zaživela šele sredi 2. tisočletja. Ljubljana je hitro izkoristila izredno lego in dobro izhodišče za prometno križišče, ki je s plovno reko omogočila razcvet trgovine in tovarništva. Prva trgovina je dajala mestu osnovni gospodarski položaj. Ljubljana je imela velik pomen pri predhodni trgovini med hamburškimi deželami, zlasti med Italijo in Ogrsko. Na našem območju so v srednjem veku imele pomembno vlogo Benetke, država, ki je svojo moč in bogastvo pridobila skoraj izključno s pomočjo spretnega trgovanja.

Turizem – romanje

Izmed vseh oblik potovanja oz. gibanj prebivalstva so romanja zajela najširši spekter srednjeveške družbe. Osnovni motivi romanj so bili sicer verski – v poznem srednjem veku zlasti blagor pokojnikove duše, spokorjenje za grehe, različne zaobljube ali pa drugi razlogi.... Dejansko so bila romanja še dolgo v novi vek ena redkih družbeno spremenljivih oblik, ki je za določeno časovno obdobje omogočala ločitev od doma. Srednjeveško božje potništvo bi tako lahko primerjali s sodobnim turizmom in ga lahko smatramo za njegov začetek. Najstarejša in najbolj znana romarska središča so bila Rim, Santiago de Compostela in Jeruzalem. Verjetno so romarji potovali tudi skozi srednjeveško Ljubljano.

Prehrana, oblačila (moda)

Hrana mestnih prebivalcev je bila sestavljena iz žita, kruha, kislega zelja, mesa, rib, sira, zelenjave in sadja. Začimbe so pomenile razkošje. Tudi sol je bilo treba (razen ob morju) kupovati drugod. Sladili so z medom, belili s sirom. Pri jedi so si pomagali z žlico in nožem, vilic niso poznali. Pili so medico, pivo in vino.

Prehranske navade so obsegale zajtrk, krepek obrok pred poldnevom in močno večerjo ob sončnem zahodu. Prehrana se je ujemala z njihovimi delovnimi navadami, saj se je delovni dan ravnal po soncu in je trajal od sončnega vzhoda do zahoda. Meščanska oblačila so bila omejena glede razkošja in barve. Tedanja oblačilna pravila so zahtevala, da se družbeni položaj razpozna tudi navzven. To pomeni, da si lahko že po oblačilih videl v kateri družbeni položaj sodi oseba.

Bogata meščanka ni smela nositi nekaterih vrst blaga in okrasja, ki si jih je lahko nadela plemkinja.

3.2 Ljubljana danes

Lega in položaj

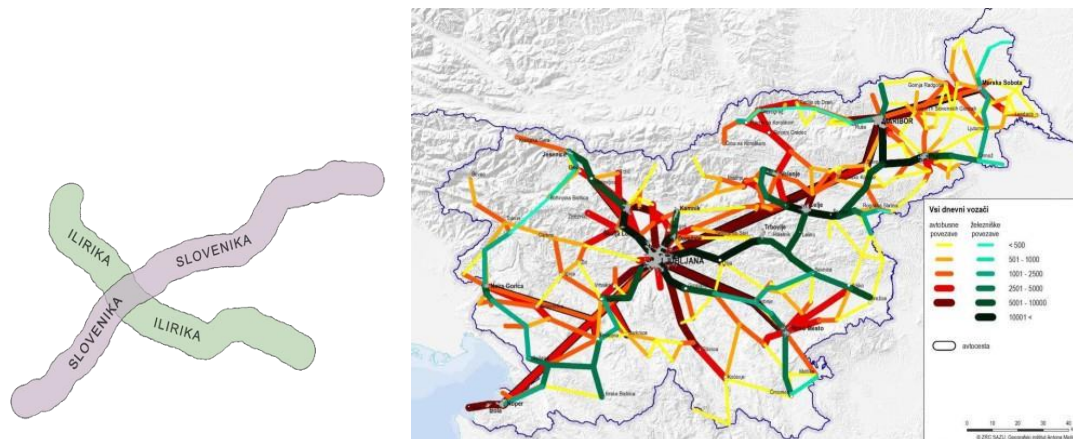
Ljubljana ima okoli 300.000 prebivalci v 163.8 km² velja za največje in najbolj naseljeno mesto v državi ter predstavlja sedež Mestne občine Ljubljana in osrednjeslovenske statistične regije. Prav tako pa je Ljubljana od leta 1991 politična in upravna prestolnica Republike Slovenije.

Prometne povezave (reke, ceste, železnica, letalski promet)

Nekoč se za promet uporabljali Ljubljanico. Danes jo uporabljajo le prireditve in turizem. Za potovanje med različnimi lokacijami po Ljubljani lahko uporabljate tudi vlak, ki vozi po ljubljanskem železniškem vozlišču. Slovenske železnice v ta namen omogočajo nakup mestne dnevne oziroma mesečne vozovnice, ki veljata za neomejeno število voženj med 15 postajami. Stoji na Trgu Osvobodilne fronte, ob severnem robu starega mestnega jedra. Na ploščadi pred njo je glavna avtobusna postaja. Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana (IATA: LJU, ICAO: LJLJ) je osrednje slovensko mednarodno letališče preko katerega poteka 97 odstotkov celotnega letalskega potniškega prometa v Sloveniji in je edino poleg Mariborskega letališča primerno za mednarodni komercialni letalski promet opremljeno z ILS v Sloveniji. Leži 26 kilometrov severozahodno od Ljubljane v bližini Spodnjega Brnika. Letališče je bilo odprto 24. decembra 1963, redni promet pa je stekel 9. januarja 1964.

Letališče s svetom povezuje več tujih rednih in nizkocenovnih letalskih prevoznikov, ki opravljajo redne in čarterske polete v različna evropska mesta, Severno Afriko in Jugozahodno Azijo. Redne avtobusne linije povezujejo letališče z Ljubljano, Kranjem in Celovcem.

3. Ljubljana kot prometno križišče

Ljubljansko letališče je eno izmed tehnološko najbolj opremljenih v regiji. Gravitacijsko območje ljubljanskega letališča šteje več kot štiri milijone prebivalcev in zajema kraje, ki so do 120 minut vožnje oddaljeni od letališča, vključno z obmejnimi deli Avstrije, Italije in Hrvaške. Ima velik razvojni potencial na področju osnovne dejavnosti, infrastrukture in multi-modalnega transporta. Ljubljanska obvoznica (tudi avtocestni obroč/ring) je sklenjeni sistem avtocest in cest, ki tečejo okoli razširjenega centra Ljubljane z namenom, da razbremenijo mestni promet. Ljubljana je križišče dveh avtocest (A1 in A2).

Obrt, industrija, kmetijstvo

Po podatkih popisa prebivalstva 1991 je bilo na območju MOL 1.343 kmetij, povprečna velikost kmetije pa je bila 4,00 ha, po popisu kmetijstva 2010 leta pa 826 kmetij in povprečna velikost kmetije 7 ha. Osnovni poudarek pri razvoju kmetijstva v Mestni občini Ljubljana je dan spodbujanju razvoja integriranega in ekološkega kmetijstva.

Industrija je najpomembnejši delodajalec, zlasti v farmaciji, petrokemiji in živilski industriji.

Druga področja vključujejo bančništvo, finance, promet, gradbeništvo, obrt in storitve ter turizem. Javni sektor zagotavlja delovna mesta v izobraževanju, kulturi, zdravstvu in lokalni upravi.

Turizem

LJUBLJANA, ZELENI ČUDEŽ, IZBRANA ZA NAJBOLJŠO DESTINACIJO EVROPE

Zmagovalka izvedbe projekta European Best Destinations 2021 je Ljubljana. Tako so odločili popotnice in popotniki s celega sveta z glasovanjem, ki je potekalo med 20. januarjem in 10. februarjem. Kar 92% vseh glasov izhaja iz drugih držav in dokazuje izjemno mednarodno privlačnost slovenskega glavnega mesta. S tem je Ljubljana postavila svojevrsten rekord v celotni zgodovini tekmovanja, od leta 2009 namreč še nobena država ni zmagala s tako velikim deležem glasov zunaj svojih meja. Ljubljana pa ni privlačna destinacija le za popotnike. Kot so izpostavili pri European Best Destinations, da bi razumeli ta zeleni čudež, ga obiskujejo tudi cele delegacije županov, okoljskih svetovalcev in urbanistov.

Ljubljana zadnja leta doživlja turistični razcvet, kakršnega si še dve desetletji nazaj nismo predstavljali. Obiskovalci jo skoraj brez izjeme dojemajo kot čudovito mesto, narejeno po meri človeka, ki jim ponuja vrsto izvirnih doživetij. Ljubljana je zeleno, romantično, sproščeno in v trajnostno prihodnost usmerjeno mesto, ki svoj edinstven značaj dolguje dediščini različnih zgodovinskih obdobj ter viziji slovitega arhitekta Jožeta Plečnika. V njej vladata živahna kulturen in ustvarjalen utrip.

Kultura

V Ljubljani deluje 15 muzejev, 41 galerij, 11 gledališč ter 4 profesionalni orkestri in več kinodvoran. Med muzeji imajo izjemne zbirke Narodni, Prirodoslovni, Etnografski, Muzej novejši zgodovine in železniški. Številne razstave ima Muzej za arhitekturo in oblikovanje. Med galerijami izstopata Narodna in Moderna, svojo zbirko ima Muzej sodobne umetnosti v muzejskem kareju Metelkova. Boljši sejem je vsako nedeljo v starem mestnem jedru. Leta 2006 so muzeji privabili 264.470, galerije 403.890 in gledališča 396.440 obiskovalcev.

Vsako leto se v Ljubljani zvrsti več kot 10.000 kulturnih dogodkov, med temi je 10 mednarodnih festivalov za gledališče, glasbo (npr. Ljubljanski poletni festival in Trnfest) in umetnost nasploh.

Ljubljana, v središču različnih slovenskih vinorodnih dežel, je znana kot "mesto vina in vinske trte", Teden knjige (začenja se na svetovni dan knjige) vključuje prireditve in prodajo knjig na Kongresnem trgu. Na predvečer praznika dela je na ljubljanskem Rožniku praznovanje s kresom.

Slovenska filharmonija, ki je osrednja glasbena ustanova v Ljubljani in v Sloveniji, prireja koncerte klasične glasbe domačih in tujih izvajalcev, veliko časa pa posveča tudi mladim izvajalcem z raznih glasbenih šol. Ustanovljena je bila že leta 1701 v okviru Akademije Operosorum in spada med najstarejše tovrstne ustanove v Sloveniji in v Evropi.

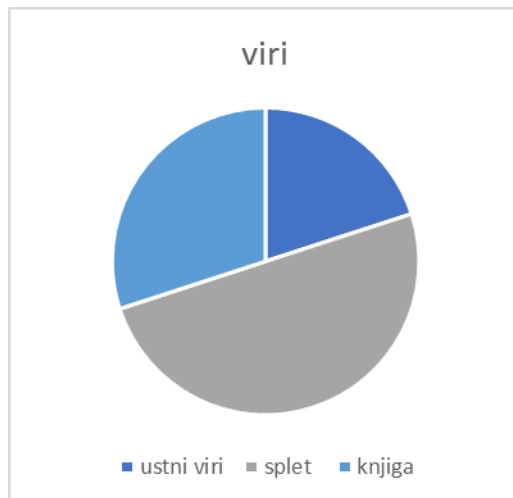
Prehrana, oblačila (moda) Trgovina

V Ljubljani je veliko restavracij in gostilen. Najbolj znana prireditev v Ljubljani je odprta kuhinja. To se prireja v centru Ljubljane. Tam so stojnice z vsemi vrstami hrane. Vidiš kako različni kuharji kuhajo. Tudi hrana v posameznih restavracijah je na visokem kulinaričnem nivoju. V Ljubljani je veliko nakupovalnih središč. In trgovin z oblačili. Oblačila se najde povsod tudi na tržnici. Ljubljana je znana po tržnici v centru. Najde se tudi veliko trgovin s tujimi blagovnimi znamkami.

4. Eksperimentalni del

4. Prikaz pridobljenih virov

Na začetku sva zapisala kar sva izvedela iz ustnih virov. Nato sva si zastavila hipoteze. Potem sva brskala po spletu in iskala podatke ter slike. Ko sva mislila da imava dovolj virov iz spleta sva se odpravila v knjižnico Bežigrad, kjer sva si izposodila nekaj knjig. Ko sva prišla domov sva si jih ogledala in odločila katere bova uporabila. Iz literature sva izločila pomembne podatke in sestavila teoretični del. Naredila sva še eksperimentalni del, kjer sva opravila primerjave in napisala najine ugotovitve. Potem sva sestavila uvod in določila

hipoteze. Po raziskavi sva zapisala povzetek in ga prevedla v angleški jezik. Na koncu sva sestavila še zaključek in oblikovala poster. Ko sva vse končala sva uredila še naslovnico in na zadnje še kazalo, ki ti pomaga pri iskanju podatkov v raziskovalni nalogi.

5. Razprava in zaključek

V tem delu sva zapisala rezultate najine raziskave. Rezultati izhajajo iz predhodno postavljenih hipotez

1. Srednjeveška Ljubljana je bila manjša po obsegu od Ljubljane danes.

Res je, srednjeveška Ljubljana je bila manjša od današnje Ljubljane. Srednjeveška Ljubljana je nastajala neposredno pod grajskim gričem. Mesto je okvirno na severu je segalo do reke Save, na zahodu, vzhodu in jugu je obsegalo nižinske dele kotline do prvih vzpetin. Danes pa njen obseg meri 163.8 km². Hipotezo lahko potrdi.

2. Danes ljudje več potujejo v/skozi Ljubljano kot v srednjem veku.

V srednjem veku se pojavlja predvsem romarski turizem. Najstarejša in najbolj znana romarska središča so bila Rim, Santiago de Compostela in Jeruzalem. Ljudje niso veliko potovali. Danes ljudje potujejo po vsem svetu in množično obiskujejo tudi Ljubljano, ki je postala odlična turistična destinacija. Veliko ljudi pa potuje skozi Ljubljano na različne destinacije po Evropi. Hipotezo lahko potrdi.

3. Ljubljana je bila že v srednjem veku najpomembnejše mesto na območju današnje Slovenije (uprava, gospodarstvo, promet, turizem, kulinarika)

Ljubljana je v srednjem veku spadala pod deželo Kranjsko. Šele v drugi polovici 15. stoletja prevzame vodilno mesto v tej zgodovinski pokrajini. Kot glavno mesto ohrani to vlogo v času Habsburške monarhije vse do njenega propada. Danes je Ljubljana prestolnica Republike Slovenije (1991). Ljubljana se je iz cehovsko obrtnega mesteca razvila v sodobno Evropsko mesto. Še posebej je v sodobnem času postala pomembna turistična destinacija tudi zaradi svoje ekološke naravnosti.

Hipoteza je delno pravilna.

4. Vloga Ljubljanice se je od srednjega veka do danes spremenila

Ljubljanica se je bila plitva in plovna. Bila je dobra za obrt in za rečni promet. Danes je reka bolj globlja in manj plovna, a se še vedno najde kakšna barčica/čoln na njej. Prav tako pa se je premaknila za 30 metrov stran od grajskega griča. Hipotezo lahko potrdiva.

Zaključek

Po zaključku raziskave sva ugotovila, da se srednjeveška Ljubljana in današnja Ljubljana med seboj zelo razlikujeta, a sta si hkrati podobni. Veva, da je med njima veliko časovno obdobje a so se neke stvari ohranile. Ljubljana je bila manjše mesto in imelo malo prebivalcev. Danes je Ljubljana kar velika (163.8 km²) in gosto naseljena, ena izmed njenih današnjih prebivalcev sva tudi midva sama (skoraj 300.000). Ljubljana je tudi takrat imela velik pomen in značaj in ga je še vedno obdržala. Vemo da ljudje niso takrat toliko potovali temveč so romali. Danes je Ljubljana postala, priljubljen turistični kraj ne samo v Sloveniji temveč tudi v Evropi. Zgodovina od srednjega veka do danes je pustila velik pečat na arhitekturi kot primer iz srednjeveške Ljubljane lahko uporabimo Ljubljanski grad, ki je bil v srednjem veku pomembna trdnjava in je še danes pomemben in zelo obiskan simbol Ljubljane. Za Ljubljanico sva izvedela, da je bila bolj plitva in plovna in se uporabljala za rečni promet. Gruberjev prekop (zgrajen leta 1780) je ljubljanski vodni prekop, namenjen hitrejšemu odtekanju odvečne vode z enega na drug konec Ljubljanice. Prekop so naredili, da reka ne poplavlja (s tem je grajski grič postal otok). Do danes se je Ljubljanica veliko spremenila a še vedno lahko najdemo kakšen čoln na njej za turistične namene (prevoz ljudi po Ljubljani). Ugotovila sva, da modo (oblačila) in hrano ne moreva primerjati z današnjim časom, ker sta se obe zelo spremenili. Zdaj je mnogo več gostiln in večja izbira oblačil, ki prihajajo iz vsega sveta.

Z raziskovalno nalogo, ki sva jo naredila oz. raziskala sva izvedela veliko o kraju v katerem živiva. Izvedela sva zanimivo srednjeveško zgodovino, ki se nanaša na Ljubljano in se naučila podatke o Ljubljani danes, ki nama bodo prišli prav. Naloga se nama je zdela zelo zanimiva in misliva, da sva si izbrala zelo poučno temo.

8. Priloge (slikovno gradivo)

Ljubljana nekoč

5. Ljubljana po Valvazorju

6 . Mestni trg

Ljubljana danes

7. Grajski grič danes

8. Mestne prometnice

10. Mesto Ljubljana

6. Viri in literatura

- Ustni viri

- * Učitelj
- * Vodič po Mestnem muzeju

- Knjige

- * Ferle, M. (urednica knjige) Zgodovina Ljubljane – Od kolišč do zelene prestolnice. Ljubljana, 2018
- * J. Razpotnik, D. Snoj. RAZISKUJEM PRETEKLOST 8, učbenik za zgodovino. Založba Rokus Klett, 2018

- Spletni viri

- * Babšek, G. (2018). Zgodovina Ljubljane. Pridobljeno 5.12.2023 s spletne strani https://www.gregorbabsek.si/Ljubljana_zgodovina.html
- * (zadnje spremembe 4.2.2024) Ljubljana. Pridobljeno 26.11.2023 s spletne strani <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ljubljana>
- * Ljubljana v srednjem veku. Pridobljeno 6.12.2013 s spletne strani <https://www.ljubljana.si/sl/o-ljubljani/zgodovina-ljubljane/ljubljana-v-srednjem-veku/>
- * Gradivo: Ljubljana skozi zgodovino. Pridobljeno 12.1.2024 s spletne strani https://dijaski.net/gradivo/zgo_ref_ljubljana_skozi_zgodovino_01
- * Srednjeveška mesta. Pridobljeno 3.3.2024 s spletne strani https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/upload/files/publications/08_1998_sr_ednjeveska_mesta_slo.pdf

- Slike

- * Št. 1 / <https://encryptedtbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQtlvHDTTrP3zQgEGNu6pvobI2dQLvKCMbseaw&usqp=CAU>
- * Št. 2/ <https://img.rtvsl.si/upload/Kultura/film/barocnali.jpg>
- * Št. 3 / <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2629/prometnice.png>
- * Št. 4 oz. tortni prikaz / lastni viri
- * Št. 5 / <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4d/Ljubljana-Valvasor.jpg/700px-Ljubljana-Valvasor.jpg>
- * Št. 6 / https://www.kamra.si/wp-content/uploads/2021/01/26273_194-1-350x233.jpg
- * Št. 7 / <https://www.iwanderlista.com/wp-content/uploads/2019/08/Ljubljana-18.jpg>
- * Št. 8 / https://www.kamra.si/wp-content/uploads/2021/01/24456_savskestolpnice.jpg
- * Št. 9 / <https://www.ljubljanskigrad.si/assets/Uploads/novicka960x500Grad-avgust-2019-foto-Miha-Mally-1-edited1-edited.jpg>

Slike so pridobljene 12.,13. in 14. februarja 2024.